

Nr 1086

Sámi giellaláhka

Addojuvvon Helssegis juovlamánu 15 beaivve 2003

Riikkabeivviid mearrádusa mielde ásahuvvo:

1 kapihttal

Almmolaš njuolggadusat

1 §

Lága ulbmil

Dán lága ulbmilin lea oasisttis dorvvastit vuoddolágas mearriduvvon sápmelaččaid vuoigatvuohta doalahit ja ovddidit iežaset giela ja kultuvrra.

Dán lágas mearriduvvo sápmelaččaid vuoigatvuođas geavahit iežaset giela duopmostuolus ja eará eiseválddi olis sihke almmolaš válddi geatnegasvuođain ollašuhittit ja ovddidit sápmelaččaid gielalaš vuoigatvuođaid.

Ulbmilin lea, ahte sápmelaččaid vuoigatvuohta vuoiggalaš riektegeavvamii ja buori hálddahussii dáhkiduvvo gielas fuolakeahtta ja ahte sápmelaččaid gielalaš vuoigatvuođat ollašuhthtojuvvojit almmá, ahte daidda dárbaša sierra doarjalit.

2 §

Lága heivehanviidodat

Eiseválddit, maida dát láhka heivehuvvo, leat:

1) Eanodaga, Anára, Soadegili ja Ohcejoga gielladaid doaibmaorgánat ja dakkár gielladovttastumiid doaibmaorgánat, main muhtin dán gielladain lea lahttun;

2) dat duopmostuolus ja stáhta guovlo- ja

báikkálašhálddahusa eiseválddit, maid virgeviidodahkii ovddabealde máinnašuvvon gielladat ollislaččat dahje osohahkii gullet;

3) Sámi leanarádđehus ja dan oktavuodas doaibmi doaibmaorgánat;

4) sámediggi, sámi áššiid ráddádallangoddi ja nuortalašlága (253/1995) 42 §:s oaivvilduvvon siidačoahkkin;

5) stáhtaráđi vuoigatvuohtakansler ja riikkabeivviid vuoigatvuohtaáššeolmmoš;

6) geavaheaddjeáššeolmmoš ja geavaheaddjeváidnolávddegoddi, dásseárvosáttaoilmmoš ja dásseárvolávddegoddi, diehtosuodjesáttaoilmmoš ja diehtosuodjelávddegoddi ja vehádatsáttaoilmmoš;

7) Álbmotealáhatlágádus ja eanandolliid ealáhatlágádus; sihke

8) dat stáhta hálddahuseiseválddit, mat nuppástusohcaneiseváldin giedahallet ovddabealde máinnašuvvon hálddahuseiseválddiid olis johtui boahán áššiid.

Dán lága galgá čuovvut maiddái boazodoallolága (848/1990) ja boazodoalloláhka-ásahusa (883/1990) mielde hálddahusaáššiid giedahallamis daid stáhta eiseválddiid ja bálgesiid olis, maid virge- ja doaibmaviidodahkii sámiid ruovttuguovlu ollislaččat dahje osohahkii gullá, sihke Bálgesiid ovtastusas.

Lága heiveheamis fitnodatlágádusaide, fitnodagaide ja ovttaskas olbmuide mearriduvvo 17 ja 18 §:s sihke girkolaš eiseválddiide 30 §:s

Sierranasnjuolggadusat, mat heivehuvvojit sámiid ruovttuguovllus, leat lága 3 kapihtala siste.

3 §

Meroštallamat

Dán lágas oavvilduvvo:

1) *sámegiela* anáraš-, nuortalaš- dahje davvisámegiela geavahuvvon giella dahje váldočuožáhatjoavkku mielde;

2) *sápmelaččain* sámédikkis addojun lága (974/1995) 3 §:s oavvilduvvon sápmelaš;

3) *sámiid ruovttuguovlluin* sámédikkis addojun lága 4 §:s oavvilduvvon sámiid ruovttuguovlu; sihke

4) *eiseválddiin* 2 §` 1 ja 2 momeanttas oavvilduvvon duopmostuolut ja eará eiseválddit ja bálgesat sihke Bálgessiid ovtastus.

2 kapihttal

Gielalaš vuoigatvuodát

4 §

Sápmelačča vuoigatvuohta geavahit sámegiela eiseválddiid olis

Sápmelaččas lea vuoigatvuohta iežas áššis dahje áššis, mas son gullojuvvo, geavahit dán lágas oavvilduvvon eiseválddi olis sámegiela.

Eiseváldi ii oaččo ráddjet dahje biehttalit ollašuhttimis dán lágas mearriduvvon gielalaš vuoigatvuodaid dan vuodul, ahte sápmelaš máhttá maid eará giela, dego suomadahje ruotagiela.

5 §

Vuoigatvuodalaš persovvna gielalaš vuoigatvuodát eiseválddiid olis

Organisašuvnnas ja vuodđudusas, man beavdegirjegiella lea sámegiella, lea vuoigatvuohta eiseválddiid olis áššiid divššodettiin geavahit beavdegirjegiela ja čuovvut heivvolaš osiin, mii 4 §:s mearriduvvo sápmelačča vuoigatvuodas geavahit sámegiela.

Oahppolágádusas, man oahpahušgiella lea sámegiella, lea vástideaddji ládje vuoigatvuohta geavahit sámegiela dađi mielde go 1 momeanttas mearriduvvo.

6 §

Sámegiela geavaheapmi álbmotválljen orgánain

Eanodaga, Anára, Soadegili ja Ohcejoga gielddaid doaibmaorgánaid sápmelaš lahtuin lea vuoigatvuohta geavahit sámegiela čoahkimiin sihke čálalaš cealkámušain, mat laktojuvvojit beavdegirjái. Seammá guoská stáhta lávdegottiid, komiteaid, bargojoavkkuid ja vástideaddjelágan mánggalahtot doaibmaorgánaid sápmelaš lahtuin sámiid ruovttuguovllus ja giedahaladettiin áššiid, mat earenoamážit gusket sápmelaččaid, dan olggo-bealdege. Bálgessiid ovtastusa ja dan stivrra čoahkkimiidda oassálasti sápmelaččas lea vástideaddjeládje vuoigatvuohta geavahit čoahkkimis sámegiela.

Ovddabealde dán paragrafas oavvilduvvon čoahkkimiin galgá dárbbu mielde ordnejuvvot dulkon.

7 §

Vuoigatvuohta almmuhit sámegiela eatnigiellan veahkadatdiehtovuogádahkii

Sápmelaččas, geas lea Suomas ruovttugiela (201/1994) oavvilduvvon ruovttugiela, lea vuoigatvuohta almmuhit furkejuvvo veahkadatdiehtovuogádahkii eatnigiellanis sámegiella.

8 §

Eiseválddiid diehtujuohkin

Eiseválddit galget álbmogii čujuhuvvon diehtujuohkimis geavahit maiddá sámegiela.

Eiseválddiid almmuhusat, gulahušat ja almmustahttimat ja álbmogii addojuvvon eará diedáhusat sihke oahpástagat ja olbmuid geavahussii oavvilduvvon skovit deavdinrávvagiiguin galget sámiid ruovttuguovvlus ráhkaduvvot ja addojuvvot maiddá sámegillii.

Gearretievtti, duopmára, gihligottedoaimmahaga dahje dan ossodaga dahje gihligotti sierranas virgedoaimmahaga dahje daid virgeolbmo virggi bealis addin gulahušat ja diedáhusat ovttaskas olbmo vuoigatvuoda

áššiin sáhttet goit vihkkehallama mielde ad-
dojuvvot dušše fal suomagillii, jos sáme-
giela geavaheapmi livččii čielgasit dárbbas-
meahtun.

Earáid go 2 §` 1 ja 2 momeanttas oaivvil-
duvvon stáhta eiseválddiid ja lágádusaid olis
galget 1 momeanttas oaivvilduvvon almmu-
husat, gulahusat, almmustahttimat ja diedá-
husat sihke skovit deavdinrávvagiiguin
ráhkaduvvot ja almmustahttojuvvot maiddá
sámegillii, dalle go dat eanas gusket sápm-
laččaid dahje goas dasa muđuid lea ea-
renoamáš ágga.

Válggaid ja álbmotjienastemiid várás
ráhkaduvvon almmuhangoarttat eai ráhka-
duvvo sámegillii, earret sámediggelágas ad-
dojun lága 24 §:s oaivvilduvvon almmuhus-
goarttat.

9 §

*Láгат ja eará mearrádusat sihke mearrá-
dusevttohusat ja smiehttamušat*

Láгат, mat gusket earenoamážit sápm-
laččaid ja eará mearrádusat sihke stáhta-
soahpamušat ja eará áššegirjijt, mat almmus-
tahttojuvvit Suoma mearrádusčoakkáldagas
ja diedáhusat, almmustahttojuvvot
stáhtaráđi dahje áššáigullelaš ministeriija nu
mearridettiin maiddá sámegielat jorgalussan.
Seammá guoská ministeriija dahje stáhta eará
eiseválddi njuolggadusaid, rávvagiid,
mearrádusaid ja diedáhusaid.

Ministeriijas dahjege stáhta komiteas, bar-
gojoavkkus dahje daidda buohtastahtti doaib-
maorgánain válmmaštallojuvvon ja doppe
almmustahtti láchkaevttohusat ja smiehta-
mušat dahje daid čoahkkáigeasut almmus-
tahttojuvvot ministeriija nu mearridettiin
maiddá sámegillii, dalle go dat earenoamážit
gusket sápmelaččaid dahje go dasa muđuid
lea earenoamáš ágga.

10 §

*Sámegiela geavaheapmi eiseválddi bargo-
giellan*

Eiseváldi, man doaibma čuohcá dušše
sápmelaččaide, sáhtta geavahit bargogiellanis
sámegiela suomagiela lassin.

3 kapihttal

**Njuolggadusat, mat heivehuvvojit sámiid
ruovttuguovllus**

11 §

Earenoamáš geatnegasvuodát

Ovdalis 2 §` 1 momeanttas oaivvilduvvon
eiseválddit galget sámiid ruovttuguovllu
doaimmahagain ja eará doaibmasajiin čuo-
vvut dasa lassin dan, mii 12—16 §:in mearri-
duvvo.

12 §

*Vuoigatvuohta geavahit sámegiela eiseváld-
diid olis*

Sápmelaččas lea vuoigatvuohta áššiid
doaimmahettiin eiseválddi olis geavahit
suoma- dahje sámegiela iežas válljema miel-
de. Vuoigatvuođas geavahit ruotagiela mear-
riduvvo giellalágas (423/2003).

Seammá vuoigatvuohta lea sápmelaččas
sámiid ruovttuguovllu olggobealdege stáhta
eiseválddiid olis dalle, go dat nuppástus-
ohcaneiseváldin giedahallet ruovttuguovllu
eiseválddiid olis johtui boahtán áššiid.

13 §

*Vuoigatvuohta oažžut doaimmahusgirjji dah-
je eará áššegirjji sámegillii*

Sápmelaš áššeoasálažžii galgá bivdágis ad-
dojuvvot stevdnenohcamuš, duopmu,
mearrádus, beavdegirji dahje eará áššegirji
sámegillii dađi mielde go ášši guoská su
vuoigatvuođa, ovddu dahje geatnegasvuođa,
earret jos jearaldagas lea ášši čoavdáseapmái
čielgasit váikkutmeahtun áššegirji. Jos
sápmelaš áššeoasálaš lea geavahan čálalaččat
dahje njálmmálaččat sámegiela dalle go lea
váldán oktavuoda áššegiedahalli eiseváldái,
galgá sámegielat doaimmahusgirji addot
seamma viidodagas ja vástideaddji eavttuid
mielde almmá, ahte dat bivdojuvvošii sierra.

Doaimmahusgirjjiis galgá goitge addot dušše virggálaš sámegielat jorgalus, jos áššeosálaččat leat mánggas, eaige sii leat ovttaoavilivis sámegiela geavaheamis.

14 §

Sámegiela máhttu ja dan dohkálašvuohtagáibádusat

Eiseváldi galgá bargoveaga bálvalussii válddedettiin fuolahit das, ahte dan bargoveahka gudege virgedoaimmahagas dahje eará doaibmasajis bastá bálvalit áššehasaidda maid sámegillii. Eiseváldi galgá dasa lassin skuvlema ordnemiin dahje eará doaibmajuiiguin fuolahit das, ahte bargiin lea dakkár sámegiela máhttu, maid eiseválddi barggut gáibidit.

Sámegiela máhttu sáhtta mearriduvvot gielamáhtu dohkálašvuohtagáibádussan stáhta eiseválddiid bargovehkii lágain dahje lága vuodul stáhtaráđi dahje áššáigullelaš ministeriija ásahusain sihke gieldda eiseválddiid bargiide gieldalága (365/1995) ortnega mielde, jos dákkár dohkálašvuohtagáibádus ii mearriduvvo lágain dahje lága vuodul. Sámegiela máhttu gehččojuvvo earenoamáš ánsun, vaikko dat ii leatge biddjon virggi, doaimma dahje barggu dohkálašvuohtagáibádussan.

Sámegiela máhttu dohkálašvuohtagáibádusain lea heivvolaš osiin fámus, mii mearriduvvo lágas almmosservošiid bargiin gáibiduvvon giellamáhtu (424/2003). Sámegiela máhttu čájehuvvo almmolaš gielladutkosiin addojun lágas (668/1994) oavvilduvvon gielladutkosiin dahje oahpuid olis čađahuvvon giellaiskosiin dahje allaskuvla-oahpuiguin.

15 §

Eiseválddiid geatnegasvuohta geavahit sámegiela

Eiseválddit galget almmuhusain, bovdehusain ja reivviin, mat sáddejuvvojit áššeosálažžii dahje dasa, geasa lága mielde galgá almmuhit ášši, mii lea jodus dahje mii boahá johtui, geavahit ášši giedahallangielas fuolakeahhtá vuostáiváldi iežas giela, jos dat

lea diedus, dahje govttoláččat čilgemis, dahje geavahit sihke suoma- ja sámegiela.

Eiseváldi galgá almmá, ahte dat sierra bivdojuvvo, geavahit sámegiela go dat vástida dasa sámegillii doaimmahuvvon čálalaš oktavuohtaváldimiidda.

Eiseválddit galget doaimmastis muđuidege ovddidit sámegiela geavaheami.

16 §

Sámegiela geavaheapmi gieldda áššegirjjiin

Dakkár gieldda, mas sámegielagiid mearri gieldda ássiin ovddit jagi vuosttaš beaivve lea leamaš stuorit go okta goalmmás, doaibmaorgána galgá geavahit maid sámegiela dakkár beavdegirjjiin ja eará áššegirjjiin, mat eai galgga addot ovttaskas áššeosálažžii ja main lea almmolaš mearkkašupmi. Earáge gieldda doaibmaorgána galgá geavahit sámegiela dákkár áššegirjiineaset dan viidodagas go gehččet dárbbaslažžan.

17 §

Fitnodatlágádusat ja stáhta dahje gieldda oamastan fitnodagat

Stáhta fitnodatlágádus ja dakkár bálvalusa buvttadeaddji fitnodat, mas stáhtas dahje ovttas dahje eanet go ovtta 2 §` 1 momeantta 1 čuoggás oavvilduvvon gielddas lea mearri-danváldi, galgá sámiid ruovttuovllus addit dán lágas gáibiduvvon gielalaš bálvalusa ja diedihit olbmuide maid sámegillii doaimma šlája ja áššeoktavuođa gáibidan viidodagas ja vugiin, man ollislaččat árvvoštaladettiin ii sáhte atnit fitnodatlágádusa dahje fitnodaga dáfus govttoheapmin. Stáhta fitnodatlágádussii dan divššodettiin eiseváldi doaimma dasa heivehuvvo, mii dán lágas mearriduvvo eiseválddis.

18 §

Ovttaskas olbmo gielalaš bálvalangeatnegasvuohta

Jos almmolaš hálddabusbargu lea lágain dahje lága vuodul mearriduvvon ovttaskas olmui, go dat dikšu dán barggu sámiid

ruovttuguovllus, dasa guoská, mii dán lágas mearriduvvo eiseválddiin. Jos dákkár barggu vuostáiváldi sámiiid ruovttuguovllus mearruhuvvá eiseválddi mearrádusa dahje eará doaibmabiju dahjege eiseválddi ja vuostáiváldi gaskavuoda soahpamuša vuodul, galgá eiseváldi sihkkarastit, ahte barggu divššodettiin addojuvvo dán lága mielde gielalaš bálvalus. Dát galgá maid sihkkarastojuvvot go eiseváldi addá eará go almmolaš hálldahusbarggu ovttaskas olbmo bargun sámiiid ruovttuguovllus, jos dán lága eaktudan bálvalusdási doalaheapmi dan gáibida.

4 kapihttal

Vuoigatvuohta dulkomii ja jorgalusii

19 §

Vuoigatvuohta dulkomii

Go dán lága vuodul geavahuvvo ášši njálmmálaš giedahallamis sámegeiella, galgá ášši giedahallama viggat addit sámegeiela máhtolaš bargi dikšumii. Jos eiseválddi olis ii leat dakkár sámegeiela máhtolaš bargi, guhte sáhtášii giedahallat ášši, galgá eiseváldi ordnet nuvtá dulkoma, jos dat ieš ii fuolat dulkomis.

20 §

Vuoigatvuohta doaimmahusgirjji ja eará áššegirjji jorgalusii

Jos hálldahusáššis, hálldahusláhkegeavahanáššis dahje rihkusáššis stevdenohcamuš, duopmu, beavdegirji dahje eará áššegirji lea ráhkaduvvon suoma- dahje ruotagillii, galgá eiseváldi addit sápmelaš áššeoasálažžii su bivdaga mielde nuvtá virggálaš sámegeielat jorgalusá dáin áššegirjjiin dađi mielde go ášši guoská su vuoigatvuođa, ovddu dahje geatnegasvuoda, earret jos jearaldagas lea áššeoasálažžii čielgasit váikkutmeahtun áššegirji. Jorgalus galgá laktojuvvot doaimmahusgirjái dahje eará áššegirjái.

Jos virggálaš jorgalusas lea jorgalanmeattáhus, de eiseváldi galgá divvut dan, jos dan divvun ii leat čielgasit dárbbameahtun.

Sápmelaš áššeoasálažžii galgá dalle addit nuvtá divvojun doaimmahusgirji.

21 §

Vuoigatvuohta oazžut jorgalusá sámegeiela doaimmahagas

Eiseválddis, mii dán lága vuodul galgá addit doaimmahusgirjijistis sámegeielat jorgalusá dahje sámegeielat doaimmahusgirjji, lea vuoigatvuohta oazžut jorgalusá sámegeiela doaimmahagas, jos jorgalusá skáhppon ii muđuid heivvolaččat lihkostuva. Vástideadđi ládje eiseválddis lea vuoigatvuohta oazžut doaimmahagas suomageielat jorgalusá dasa sámegeiellii guđdojuvvon áššebáhpáris.

22 §

Geatnegasvuohta jorgaleamis dahje dulkomis šaddan goluin

Jos stáhta eiseváldi galgá addit dahje doaimmahit áššeoasálažžii doaimmahusgirjji dahje áššegirjji sámegeielalažžan dahje sámegeielalaš jorgalusá dahje geavahit dulkoma, de stáhta lea vásttolaš sámegeielalaš doaimmahusgirjji ráhkadeamis dahje jorgaleamis dahjege dulkomis šaddan goluin.

Giella, giellaovttastupmi dahjege bismagoddi dahje searvegoddi lea vásttolaš 4—6, 12, 13, 15, 16 ja 30 §: s oaiivilduvvon doaimmahus- dahje eará áššegirjji ráhkadeamis dahje jorgaleamis ja dulkomis šaddan goluin.

23 §

Jorgalusá skáhppon áššehasa goasttádusain

Jos stáhta, giellada dahje giellaovttastumi eiseváldái dahjege girkolaš eiseváldái lea guđdojuvvon sámegeielat áššegirji, vaikko áššehasa ii leat vuoigatvuohta geavahit sámegeiela máinnašuvvon eiseválddi olis, galgá eiseváldi dárbbu mielde áššehasa gullama mañjel skáhppot su goasttádusain áššegirjjiis jorgalusá gillii, mii geavahuvvo eiseválddi olis.

5 kapihttal

**Doaimbajut, mat ovddidit gielalaš vuoi-
gatvuodaid**

24 §

*Eiseválddiid geatnegasvuohhta ollašuhhtit gie-
lalaš vuoiगतvuodaid*

Eiseváldi galgá doaimmastis iešdoaimma-
laččat fuolahit das, ahte dán lága dorvvastan
gielalaš vuoiगतvuodat ollašuvvet geavadis.
Dat galgá čujuhit álbmogii, ahte bálvala maid
sámegillii.

Eiseváldi sáhtá addit buoretge gielalaš
bálvalusa go mii dán lágas gáibiduvvo.

25 §

*Virgefriddjavuohhta bálkkain ja friddjavuohhta
barggus eretorumii sámegiela máhtu háhkama
várás*

Dakkár 2 §` 1 momeanttas oaiivilduvvon
stáhta eiseválddi virgeolbmoss, gean virge-
viidodat lea ollásit sámiiid ruovttuguovllus,
lea vuoiगतvuohhta, jos su su virgegaskavuoh-
ta dán eiseválddi bálvalusas lea bistán unni-
musat jagi, oažžut virgefriddjavuohda
bálkkáin virgebargguidis dikšumii dárbbaslaš
sámegiela máhtu háhkama várás. Bargis, gii
bálvala dákkár eiseválddi, lea vástideaddji
eavttuid mielde vuoiगतvuohhta oažžut friddja-
vuohda barggus eretorumii seamma dárkku-
hussii.

Ovddabealde 2 §` 1 momeanttas oaiivil-
duvvon gieldda dahje gielddaovttastumi ja
dakkár 2 §` 1 momeantta 2 ja 3 čuoggás
oaiivilduvvon stáhta eiseválddi bálvaleaddji
bargái, gean virgeguovllus oassi lea sámiiid
ruovttuguovllus, sihke Bálgesiid ovtastumi
bargovehkii gullevažžii sáhtá miedihuvvot
virgefriddjavuohhta bálkkáin dahje friddja-
vuohhta barggus eretorumii virgebargguid
dikšumii dárbbaslaš sámegiela máhtu
háhkama várás, jos su bálvalangaskavuohhta
dán bargoaddi bálvalusas lea bistán unnimu-
sat jagi. Stáhtaráđi ásašusain sáhtá mearridit
eará virgefriddjavuohda dahje barggus eretor-
uma eavttuin.

Virgefriddjavuohhtamearrádusa dahje barg-
gus eretorummearrádusa eaktun sáhtá bid-
djot, ahte bargi, gii lea bálvalusas, dahká ei-
seválddiin čálalaš soahpamuša, man mielde
son bargá eiseválddi bálvalusas sámiiid ruovt-
tuguovllus virgefriddjavuohda dahje barggus
eretoruma nohkama manjel dihto áiggi, mii
ii oaččo leat guhkit go okta jahki. Soahpa-
muššii sáhtá váldit mearrádusa das, ahte
bargi, gii lea bálvalusas, máksá eiseváldái
eanemusat giellaskuvlema njulgestaga daga-
han goluid vástideaddji soahpamušsáhku, jos
son sohppojuvvon áigodagas lihccu iežas eret
dahje juos son ieš dagaha lihcohallama eará
ákka go buozanvuohda geažil.

26 §

Sámegiela doaimmahat

Sámegiela jorgaleami ja eará dán lágas
mearriduvvon bargguid várás sámedikis lea
sámegiela doaimmahat, mii galgá leat sámiiid
ruovttuguovllus.

Sámegiela doaimmahagas mearriduvvo
dárkkileappot stáhtaráđi ásašusain.

27 §

Sámegiela veahkeheaddji

Sámi leanaráđdehusas sihke stáhta guovlo-
ja báikkálašhálldahusa eiseválddi olis sáhtá
sámiiid ruovttuguovllus leat sámegiela veah-
keheaddji. Veahkeheaddji bálvalusat leat
áššehassii nuvtá.

28 §

Bearráigeahčču ja čuovvun

Juohke eiseváldi bearráigeahččá iežas
doaimmasuorggis dán lága čuovvuma.

Sámediggi čuovvu dán lága heiveheami ja
sáhtá addit ávžžuhusaid giellaláhkaásaheap-
mái laktáseaddji gažaldagain ja dahkat álga-
giid daid vigiid divvuma várás, maid dat
fuomáša.

29 §

Diedáhus

Sámegiela doaimmahat addá ovttas sámedikki ásahan sámi giellaráidin válgabajiid mielde sámediggái diedáhusa sámegiela lánkaásaheami heiveheamis sihke sápmelaččaid gielalaš vuoigatvuodaid ollašuvvamis ja gielladiliid ovdáneamis dađi mielde go stáhtaráđi ášahusain dárkileappot mearriduvvo.

Stáhtaráđi giellalánkaásaheami heiveheami guoskevaš diedáhusas mearriduvvo giellalágas.

6 kapihttal

Sierra njuolggadusat

30 §

Girkolaš eiseválddit

Mii dán lágas ášahuvvo sámegiela geavaheamis stáhta eiseválddiid olis, heivehuvvo dat maiddái áššeosálaččaid geavahan gillii, doaimmahusgirjjiin ja eará áššegirjjiin geavahuvvon gillii Oulu bismagotti duopmokapihtalis ja dain girkohearrádoaimmahagain, maid doaibmaviidodahkii sámiid ruovttuovlu dahje dan oassi gullá, jos ášši ii leat dakkár, ahte dan girkolága (1054/1993) mielde galgá atnit gullat girku iežas áššin, sihke ortodoksalaš girkogotti Oulu bismagotti kansliijas.

Mii dán lága 1, 4, 5, 8, 20 ja 24 §:s mearriduvvo, heivehuvvo vástideaddji ládje evangelalaš-luteralaš girku Eanodaga, Anára, Ohcejoga ja Soadegili searvegottiide, jos ášši ii leat dakkár, ahte dan galgá girkolága mielde atnit gullat girku iežas áššin, sihke ortodoksalaš girkogotti Sámi searvegoddái.

31 §

Stáhta ekonomalaš ovddasvástáduš

Stáhta bušehtti galgá váldit mearreruđa stáhtadoarjagiidda gielddaide, searvegottiide, sámiid ruovttuovllu bálgesiidda sihke

18 §:s oavvilduvvon ovttaskas olbmuide earenoamáš lassigoluid gokčama várás, mat dán lága heiveheamis šaddet.

32 §

Sámegiela sajádat muhtin hálddahussurggiin

Sápmelaččaid vuoigatvuodas oážžut vuoddoskuvla- ja eará oahpahusa iežaset eatnigillii, sámegiela oahpahas ja sámegiela oahpahasgiellan, oahppoávnnsin ja dutkkusgiellan mearriduvvo sierra.

Sápmelaččaid vuoigatvuodas oážžut beaivedivššu iežaset eatnigillii mearriduvvo mánáid beaivedivššus addojun lágas (36/1973).

Dán lága 2 §` 1 momeanttas oavvilduvvon eiseválddit galget čuovvut dán lága njuolggadusaid heivehettiin buohcci sajádagas ja vuoigatvuodain addojun lága (785/1992) ja sosiálafuolahusa áššehasa sajádagas ja vuoigatvuodain addojun lága (812/2000)

33 §

Dárkilit njuolggadusat

Dárkilit njuolggadusat dán lága ollašuttimis addojuvvojit stáhtaráđi ášahusain.

7 kapihttal

Fápmuiboahhtin- ja sirddanjuolggadusat

34 §

Fápmuiboahhtin

Dát lánka boahhtá fápmui oddajagimánu 1 beaivve 2004 ja dainna gomihuvvo njukčamánu 8. beaivve 1991 addojuvvon lánka sámegiela geavaheamis eiseválddiid olis (516/1991) dasa mañnel dahkkon nuppás-tusaiguin.

Ovdal dán lága fápmuiboahhtima sáhtta álggahit dan ollašuttima gáibidan doaibmajuid.

Dát lánka almmustahttojuvvo Suoma mearráduščoakkáldagas maiddá anáraš-, nuortalaš- ja davvisámegiela jorgalusson.

35 §

Sirddanjuolggadusat

Eará lága dahje ásahusa čujuhus dáinna lágain gomihuvvon sámegeala geavaheamis eiseválddiid olis addojun láhkii, gehččojuvvo lága fápmuibohtima maŋnel oaivvildit čujuhusa dán láhkii.

Helssegis juovlamánu 15 beaivve 2003

Dásseválddi Presideanta

TARJA HALONEN

Ovdal dán lága fápmuibohtima johtui bohtán áššiide heivehuvvojit ain dán lága fápmui bohtima maŋnel dat njuolggadusat, mat leat leamaš fámus, jos eiseváldi áššehasa vuoigatvuoda ja ovddu geahčadettiin ii eará mearrit.

Vuoigatvuohtaministtar *Johannes Koskinen*